

Fent de cirurgiaà en un camp de refugiats

Dr. Joan Bonfill.
Adjunt del Servei de Cirurgia General i Digestiva

En aquests temps actuals en que hi ha un cert desànim col·lectiu i tot sembla impregnat de crisi, materialisme i corrupció, hi ha moltes persones, la majoria anònimes, disposades a ajudar els altres de manera desinteressada i altruista. Molts cops es fa difícil trobar la forma de canalitzar aquests desitjos i inquietuds per a poder ser útil a persones que ho necessiten i en uns terminis concrets que permetin mantenir la vida familiar i laboral, de vegades prou complicada.

Jo he tingut la sort de poder desenvolupar aquestes inquietuds que tenia des de feia temps, gràcies a una petita organització solidària de Sabadell anomenada "Solidaris amb el poble Sahrauí" que dirigeix la Carme Aris. Des de fa tres anys aquesta organització porta endavant una delegació quirúrgica formada per personal de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell i de l'Ajuntament de Sabadell, i enguany, de Capió Hospital General de Catalunya, que en coordinació amb una institució similar de Granada

operen "in situ" als Camps de Refugiats Sahrauís de Tindouf.

El passat dia 10 d'octubre, juntament amb altres sis companys de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell - les anestesistes, Antonia Bassols i Amelia Rojo, el cirurgià Santi Barcons, les infermeres; Carmen Marco i Anna Bonfill, i en Juajo Pérez, tècnic de manteniment -, i després d'un llarg viatge de 16 hores, vaig passar de la moderna T1 de Barcelona a l'aeroport de Tindouf passant pels aeroports internacional i nacional d'Alger amb una degradació progressiva de les instal·lacions i els serveis per acabar al desert del Sàhara en un antic Hospital militar anomenat Buel-la.

Hospital de Buel-la

En total hem fet
**202 visites i 50
intervencions**
33 de les quals amb
anestèsia general

Els metges sahrauís, que es formen majoritàriament a Cuba, Algèria i Líbia, emigren a altres països deixant l'assistència sanitària de la població en mans de metges cubans i comissions internacionals

Els camps de refugiats de Tindouf

La història dels camps de refugiats de Tindouf és llarga. Ens hem de remuntar al 12 de novembre de 1975, moment en que Espanya, amb els acords de Madrid va deixar a la seva sort a l'antiga excolònia del Sàhara Occidental, cedint l'administració del territori al Marroc i Mauritània. Els sahrauís que van poder fugir davant la Marxa Verda i els atacs de l'exèrcit marroquí es van refugiar a Tindouf, localitat situada en el desert d'Algèria on les condicions de vida són molt dures, les condicions climatològiques extremes i no compten amb les infraestructures bàsiques. Per sobreviure, depenen de l'ajut humanitari internacional.

Fa 34 anys que la població sahrauí està esperant una resolució clara per al seu procés de descolonització, encara no conclòs. Fa 34 anys que els sahrauís repartits entre els camps de refugiats de Tindouf, les noves ubicacions de les zones de Tifariti, altres zones anomenades alliberades i la diàspora europea, sobre tot Espanya, son víctimes d'una situació que els inhabilita per poder exercir com a ciutadans d'un país amb un territori i un estat amb les seves lleis.

Situació sanitària. Hospital de Buel-la

Des d'un punt de vista sanitari, la situació és molt preocupant. Els metges sahrauís, que es formen majoritàriament a Cuba, Algèria i Líbia, emigren a altres països deixant l'assistència sanitària de la població en mans de metges cubans i comissions internacionals.

L'Hospital de Buel-la, situat a 9 km de la capital és un hospital militar que va ser important durant la guerra, però que posteriorment es va degradar molt. Actualment, la Fundació Lleida Solidària està treballant en la rehabilitació del centre. És aquí on hem desenvolupat la nostra activitat quirúrgica. En total hem fet 202 visites i 50 intervencions, 33 de les quals amb anestèsia general. La intervenció més freqüent ha estat de colelitiasis. En alguns casos amb caràcter d'urgència. No hem tingut cap complicació important i hem pogut donar d'alta a tots els pacients abans de marxar.

Aquesta activitat, que ha superat les anteriors comissions, ha estat possible gràcies a que els companys de Granada ja portaven una setmana visitant els pacients quan nosaltres vam arribar.

D'altra banda, tenint en compte el deteriorament de les instal·lacions, cal destacar el treball de Juanjo Pérez, sense ell no haguéssim pogut fer la nostra feina tal i com la vam desenvolupar.

En diferents moments ens va sorprendre el poc interès i les poques ganes de treballar de la gent autòctona i del servei de l'hospital, i el poc rendiment que en treuen de les instal·lacions. De tota manera, cal tenir en compte que és una població que ha d'afrontar grans preocupacions.

Els doctors Joan i Anna Bonfill

Per a mi l'experiència ha estat molt positiva i al final sempre et quedes amb la sensació que, malgrat tot el que hem fet, possiblement hem rebut més del que hem donat.

No voldria acabar aquest petit escrit sense agrair a la Direcció de l'hospital per les facilitats que m'ha donat per poder realitzar aquesta tasca, als companys i companyes de quiròfan i farmàcia pel material recollit i sobre tot, als meus companys cirurgians perquè, mentre jo representava la cara amable, ells tenien que fer aquí i en silenci el meu treball.

El Dr. Bonfill a l'Hospital de Buel-la